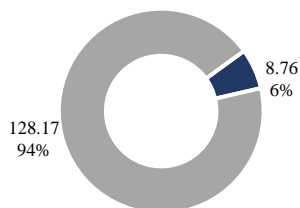

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ

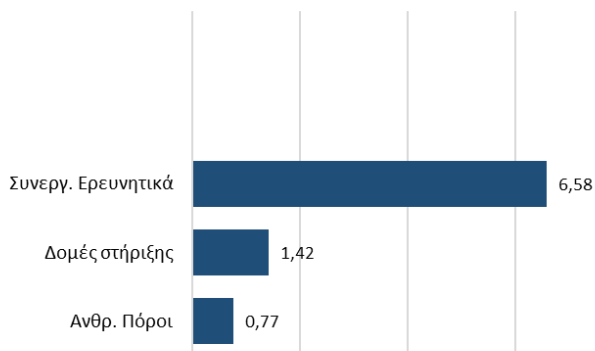
Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης για δράσεις RIS3

* Δημόσια Δαπάνη για δράσεις RIS3 (εκατ. Ευρώ)

* Δημόσια Δαπάνη για λοιπές δράσεις ΘΣ1, 2, 3 και 8 (εκατ. Ευρώ)

Μίγμα Πολιτικής RIS3 (Δημ. Δαπάνη, εκατ. Ευρώ)

Το σύνολο της Δημόσιας Δαπάνης (ΔΔ) που συμβασιτοποιήθηκε από το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης 2014-20 για δράσεις που είναι άμεσα συμβατές με τους στόχους της ΠΣΕΕ ανήλθε σε **€8,7 εκατ.**, που αντιστοιχούν στο 11,8% του συνόλου της ΔΔ των Θεματικών Στόχων 1, 2, 3 και 8, εξαιρουμένων των δράσεων ενίσχυσης της ρευστότητας των ΜμΕ λόγω Covid. Εάν συνυπολογιστούν και οι τελευταίες, τότε η αναλογία υπολογίζεται στο **6,4%**

Η πρώτη έκδοση του ΠΕΠ προέβλεπε την ενεργοποίηση **9** εργαλείων πολιτικής προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ. Μέχρι τα μέσα του 2023 είχαν ενεργοποιηθεί μόνο **3** απ' αυτά (33%) μέσω **8** προσκλήσεων. Το σημαντικότερο, με όρους Δημόσιας Δαπάνης, αφορούσε σε υποστήριξη δραστηριοτήτων έρευνας στις επιχειρήσεις (75% επί του συνόλου της ΔΔ για δράσεις υποστήριξης της ΠΣΕΕ). Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι οι Προσκλήσεις στο εν λόγω εργαλείο ήταν θεματικές (ανά κλάδο ΠΣΕΕ). Παράλληλα, σε δύο περιπτώσεις τα έργα δομών στήριξης (θερμοκοιτίδων) και επιταχυντών μέσω των ΒΑΑ συνδυάστηκαν ως προς το αποτέλεσμα.

1° επίτευγμα

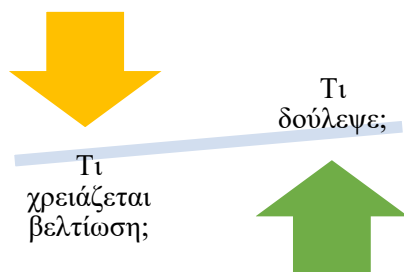
- Κλαδική Εξειδίκευση μέσα από Περιφερειακές Ενισχύσεις

2° επίτευγμα

- Ισχυρή Χωρική ισοροποία σε επίπεδο Π.Ε.

Η διαδικασία σχεδιασμού της ΠΣΕΕ και ειδικά της ΔΕΑ η οποία υπήρξε πιλοτική για την Ελλάδα, έδωσε αρχικά μια ισχυρή ώθηση, η οποία κεφαλαιοποιήθηκε στους κλάδους αιχμής που αναγνωρίστηκαν και προωθήθηκαν μέσω της υποστήριξης του JRC. Ωστόσο, και με δεδομένη την αποτυχία ενεργοποίησης ενός περιφερειακού συστήματος διακυβέρνησης, δεν μπόρεσε να γενικευτεί σε ένα μάλλον φιλόδοξο σχέδιο πολύπλευρης ενίσχυσης.

Εκ των υστέρων (και πέρα από τα αντικειμενικά εμπόδια π.χ. COVID-19) αναδεικνύεται η ανάγκη εστίασης σε συγκεκριμένα εργαλεία που μπορούν να υποστηριχθούν από την διοικητική ικανότητα (administrative capacity) και η ανάγκη λήψης μέτρων βελτίωσής της. Αυτό αναδεικνύεται και με την συνέργεια θερμοκοιτίδων – επιταχυντών, η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των ΒΑΑ, δηλαδή μέσα από την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων ως εναλλακτικού φορέα υποστήριξης της ικανότητας.

ΜΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Από την ΠΣΕΕ στο ΠΕΠ

Για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων καινοτομίας και έρευνας για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ 2014-2020 ελήφθησαν υπ’ όψη δεδομένα και εισροές από την ανάλυση περιβάλλοντος και την συνεπακόλουθη ανάλυση SWOT, το αναπτυξιακό όραμα στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού σχεδίου, η περιφερειακή τυπολογία στην οποία κατατάσσεται, οι προτάσεις τομεακής πολιτικής της ΓΠΕΤ για την Έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο προετοιμασίας του ΣΕΣ 2014-2020 (Μάιος 2013) κα το Κείμενο Θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διαμόρφωση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης για την περίοδο 2014-2020 (Νοέμβριος 2012).

Η Περιφέρεια ΑΜΘ αποτέλεσε το αντικείμενο του Πιλοτικού Έργου του JRC “Actual and desired state of the economic potential in regions outside the Greek capital Athens” και υπήρξε πρωτοποριακή για τα ελληνικά δεδομένα στην διαμόρφωση και την υλοποίηση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο της RIS3, (με τη βοήθεια του JRC) ενώ ήταν από τις πρώτες Περιφέρειες που διαμόρφωσε πρόσκληση προς τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο της RIS3.

Μέσω της ΠΣΕΕ ορίζονται δύο κύριοι πυλώνες παρεμβάσεων στο παραγωγικό σύστημα της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης που είναι (1) ο μετασχηματισμός του αγροδιατροφικού συμπλέγματος και (2) η μεγέθυνση και εμπέδωση των αναδυόμενων κλάδων της περιφερειακής οικονομίας. Ως τομείς παρέμβασης ορίζονται οι εξής:

1. Αγροτικός τομέας
2. Μεταποίηση - Τουρισμός (Πολιτισμός)
3. Περιβάλλον
4. Ενέργεια
5. Καινοτόμα Δομικά Υλικά
6. Υβριδικές Τεχνολογίες

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της ΠΑΜΘ δομείται στους ακόλουθους Άξονες Παρέμβασης:

- Ανάπτυξη Ικανοτήτων στο Περιφερειακό Σύστημα Καινοτομίας
- Δημιουργία νέας γνώσης
- Διάχυση γνώσεων και καινοτομιών & δικτύωση
- Οικονομική εκμετάλλευση γνώσεων
- Ανθρώπινοι Πόροι
- Οριζόντιες δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας
- Αναδιάρθρωση του Αγροδιατροφικού Συμπλέγματος
- Ενίσχυση και εμπέδωση των αναδυόμενων κλάδων
- Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Στο κείμενο της ΠΣΕΕ γίνεται ανάλυση της λογικής της παρέμβασης κάθε Άξονα, αναφορά στους στόχους, τους τύπους δράσεων και αντιστοίχιση με δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων χωρίς να ορίζονται τιμές στόχου. Επιπλέον γίνεται αναφορά σε πιθανές πηγές χρηματοδότησης κάθε τύπου δράσεων.

Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, και με την υποστήριξη του JRC, πραγματοποιήθηκαν 6 θεματικά και 2 πιλοτικά εργαστήρια, 1 εκδήλωση αξιολόγησης και συστάθηκαν 2 ομάδες εργασίας εξασφαλίζοντας συνολικά πάνω από 600 συμμετοχές (επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, Δημόσιων Οργανισμών και Φορέων, ιδιωτών κλπ) και 50 ιδέες για καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Διάρθρωση του Μίγματος Πολιτικής στην πρώτη έκδοση του ΠΕΠ

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει τη χαρτογράφηση των προτεινόμενων δράσεων που είχαν προβλεφθεί στην πρώτη έκδοση του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης και τον ειδικό στόχο που αυτές εξυπηρετούσαν με τα εργαλεία πολιτικής της τυπολογίας που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της παρούσας αξιολόγησης.

Πίνακας 1 Διάρθρωση του μίγματος πολιτικής στην αρχική έκδοση του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
ΕΠ3: Επενδύσεις σε υποδομές Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας	Δραστηριότητες ενεργητικής μεταφοράς τεχνολογίας προς τις επιχειρήσεις.	Ενίσχυση της συνεργατικής έρευνας μεταξύ ερευνητικών, ακαδημαϊκών φορέων και επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1b)
	Επενδυτικά σχέδια εταιρειών – τεχνοβλαστών που συστήνονται από ερευνητές προερχόμενους από ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα εντός της ΑΜΘ	
	Δημιουργία θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων	
ΕΠ4: Ενίσχυση ερευνητικών δραστηριοτήτων σε Πανεπιστήμια ή Ερευνητικά Κέντρα	Δραστηριότητες ανάπτυξης μικρής κλίμακας επιδεικτικών έργων από ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς φορείς.	Ενίσχυση της συνεργατικής έρευνας μεταξύ ερευνητικών, ακαδημαϊκών φορέων και επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1b)
	Επενδύσεις δημόσιων φορέων Ε&Α για ανάπτυξη κοινών δομών πειραματισμού με τις επιχειρήσεις	
	Δραστηριότητες ενθάρρυνσης της κατοχύρωσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα σε διεθνή γραφεία ευρεσιτεχνιών	
ΕΠ5: Συνεργατικά Έργα ΕΤΑΚ	Συμπράξεις ή συνεργασίες ομάδων επιχειρήσεων με ακαδημαϊκούς ή ερευνητικούς φορείς για την εφαρμοσμένη έρευνα προς επίλυση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος (διεργασιακές ή οργανωτικές καινοτομίες) ή για την από κοινού ανάπτυξη νέων προϊόντων.	Αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1b)
	Επενδύσεις δημόσιων φορέων Ε&Α για την κοινή προώθηση (α) των δικαιωμάτων πνευματικής τους ιδιοκτησίας, (β) των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων, (γ) των υπηρεσιών που προσφέρουν, (δ) των εργαστηριακών ή ερευνητικών τους υποδομών στις επιχειρήσεις, εντός και εκτός της Περιφέρειας	

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
ΕΠ6: Δραστηριότητες έρευνας στις επιχειρήσεις	Μεμονωμένες επιχειρηματικές επενδύσεις σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύουν σε προϊόντική καινοτομία	Αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1b)
	Ενίσχυση πρωτοβουλιών ανάπτυξης καινοτομιών νέων-στην-επιχείρηση μέσω κουπονιών καινοτομίας ή άλλων κουπονιών για τη δημιουργία χαρτοφυλακίων έρευνας	Αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1b)
ΕΠ8: Υποστήριξη επιχειρηματικών επενδύσεων για την υιοθέτηση καινοτομιών	Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων των επιλεγμένων από τη RIS3 διαδικασία κλάδων, για την εισαγωγή βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, με έμφαση στην προώθηση και εφαρμογή ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων	Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ (3d)
	Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων για την εισαγωγή τεχνολογιών βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ με έμφαση στην αξιοποίηση εφαρμογών γεωθερμίας και προϊόντων βιομάζας	
ΕΠ10: Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων	Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων έντασης γνώσης και καινοτομίας για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους	Αύξηση των Νέων Επιχειρήσεων Εντάσεως Έρευνας και Τεχνολογίας (NEET) στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (3a)
ΕΠ11: Διεθνοποίηση επιχειρήσεων	Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων ολοκληρωμένων αλυσίδων αξίας για βελτίωση των εξαγωγικών τους επιδόσεων	Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ (3d)
ΕΠ13: Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινων πόρων για την έξυπνη εξειδίκευση	Ολοκληρωμένες δράσεις προώθησης της απασχόλησης (π.χ. Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες) σε τομείς της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης	Υποστήριξη της απασχόλησης στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (8iii)
	Ολοκληρωμένες δράσεις προώθησης της απασχόλησης στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού για την κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων	Υποστήριξη Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης (Τ.Π.Α.) σε Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (8iii)
ΕΠ16: Υποστήριξη τοπικών οικοσυστημάτων καινοτομίας	Δημιουργία Δικτύων ή/και Συστάδων Καινοτομίας, σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας όπως προκύπτουν από τη διαδικασία της RIS3 για παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών	Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ (3d)

Εργαλείο Πολιτικής	Προτεινόμενες Δράσεις ΠΕΠ	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ (Επενδυτική Προτεραιότητα)
	Δράσεις συνεργασίας των τομέων τουρισμού και πολιτισμού με κλάδους που επηρεάζουν άμεσα το τουριστικό προϊόν (εστίαση, μεταφορές, εμπόριο, μεταποίηση) με στόχο την ενίσχυση των τουριστικών δικτύων και των ολοκληρωμένων τουριστικών προγραμμάτων/προορισμών	Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ (3d)

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από ανάλυση κειμένων της έκδοσης 1.4 του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Το σύνολο των εργαλείων του πίνακα, τόσο βάσει της αρχικής έκδοσης, όσο και βάσει των αναθεωρήσεων του κειμένου του ΠΕΠ, παρέμεινε αμετάβλητο. Από τα εννέα εργαλεία πολιτικής που προτείνονται στην αρχική έκδοση του κειμένου του ΠΕΠ ενεργοποιήθηκαν τελικά τρία, γεγονός που υποδεικνύει ότι ο αρχικός αριθμός υπήρξε μάλλον φιλόδοξος δεδομένης της πολυπλοκότητας της ενεργοποίησής τους (μεγάλες διαφοροποιήσεις στον τρόπο εφαρμογής τους).

Ενεργοποίηση Εργαλείων Πολιτικής

Γενική εικόνα

Η ένταση της χρηματοδότησης για τους ΘΣ που ενδιαφέρουν την παρούσα (ΘΣ1,2,3 και 8) στην αρχική και πλέον πρόσφατα αναθεωρημένη και ισχύουσα έκδοση του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2: Εξέλιξη χρηματοδότησης επιλεγμένων Θεματικών Στόχων ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (σύνολο προϋπολογισμού ΔΔ σε Ευρώ)

Θεματικός Στόχος	Έκδοση 1.4	Έκδοση 6.0	Μεταβολή
ΘΣ1	14 084 619	7 000 000	-50,30%
ΘΣ2	4 064 327	1 000 000	-75,40%
ΘΣ3	52 274 148	92 338 475	76,64%
ΘΣ8	4 967 892	1 615 718	-67,48%
ΣΥΝΟΛΟ	75 390 986	101 954 193	35,23%

Πηγή: Κείμενα ΠΕΠ.

Η μεγάλη αύξηση στον προϋπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης για τον ΘΣ3 οφείλεται στην πολιτική ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των δυσμενών συνθηκών που επέφερε η πανδημία COVID-19. Η χρηματοδότηση του ΘΣ3 έγινε από το σύνολο των ΘΣ του ΕΤΠΑ. Μείωση παρουσιάζει και ΘΣ8 (ΕΚΤ) με μεταφορά περίπου των 2/3 της αρχικής κατανομής προς δράσεις κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων.

Η μείωση του προϋπολογισμού της δημόσιας δαπάνης υπήρξε συνδυασμός της αργής ενεργοποίησης του ΑΠ1 (μηδενική κατά την διαδικασία της 1^{ης} Αξιολόγησης της Εφαρμογής – Eurotec 2018) και της αναπόφευκτης δέσμευσης των μη ενεργοποιημένων πόρων το 2020 για την υποστήριξη των επιχειρήσεων κατά την περίοδο του COVID-19. Σύμφωνα με την Έκθεση της αξιολόγησης (σελ. 31) κύριες αιτίες καθυστέρησης υπήρξαν: α) Η καθυστέρηση στην αποσαφήνιση σε νομικά και διαχειριστικά ζητήματα που επηρεάζουν την έκδοση πρόσκλησης από την ΕΥΔ για την επιλογή Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης για πόρους του ΠΕΠ που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις, β) καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην αποσαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής των Περιφερειών στα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία (Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ), Ταμείο Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Equifund), Ταμείο Υποδομών, κ.λπ) καθώς και στα καθεστώτα ενίσχυσης του Αναπτυξιακού Νόμου., γ) η

μη αποσαφήνιση του τρόπου ενεργοποίησης δράσεων του τομέα της ψηφιακής ανάπτυξης, δ) προβλήματα ενεργοποίησης του ΠΣΚΕ κ.α.

Ο Πίνακας 3 δίνει την κατάσταση της ενεργοποίησης των ΘΣ ενδιαφέροντος μέσω του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης με ημερομηνία αναφοράς την 13^η Ιουλίου 2023.

Πίνακας 3: Συνολική ενεργοποίηση επιλεγμένων Θεματικών Στόχων ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

Θεματικός Στόχος	Αρ. προσκλήσεων	Ενταγμένα	ΔΔ συμβάσεων	ΔΔ πληρωμών
ΘΣ1	5	42	6.575.615	3.695.641
ΘΣ2	1	6	1.068.942	538.114
ΘΣ3 (εκτός covid)	5	387	65.073.608	30.373.494
ΘΣ3 COVID	1	23897	62.764.225	59.722.916
ΘΣ8	3	10	1.451.235	956.960
ΣΥΝΟΛΟ	15	24.342	136.933.625	95.287.125

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023.

Στον ΘΣ3 γίνεται ο διαχωρισμός των προσκλήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 από τις λοιπές δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για να μπορεί ο αναγνώστης να διακρίνει τις δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας από τις αντίστοιχες για την επιβίωση των επιχειρήσεων. Το σύνολο της συμβασιολογημένης δημόσιας δαπάνης για τον ΘΣ3 υπερβαίνει κατά πολύ (+164,51%) τον αντίστοιχο προϋπολογισμό, ενώ το ίδιο για τον ΘΣ8 είναι αμελητέο σε σχέση με τον τρέχοντα προϋπολογισμό (βλ. Πίνακας 2). Το ύψος των πληρωμών είναι χαμηλό, υπολογιζόμενο στο 56,38% του ύψους των συμβάσεων, αλλά πολύ καλό σε σχέση με την προϋπολογισμένη δημόσια δαπάνη.

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει τις Προσκλήσεις του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης που είχαν ενταγμένα έργα την 13.7.2023 και κρίθηκαν ως συμβατές με τα Εργαλεία Πολιτικής (ΕΠ) προς υποστήριξη των ΠΣΕΕ που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας.

Πίνακας 4: Συνολική ενεργοποίηση Εργαλείων Πολιτικής συναφών με ΠΣΕΕ από το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

Θεματικός Στόχος	Αρ. προσκλήσεων	Ενταγμένα	ΔΔ συμβάσεων	ΔΔ πληρωμών
ΘΣ1	5	42	6.575.615	3.695.641
ΘΣ3	2	4	1.418.779	1.108.568
ΘΣ8	1	3	766.561	655.194
ΣΥΝΟΛΟ	8	49	8.760.955	5.459.403

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023.

Το ύψος της συμβασιολογημένης δημόσιας δαπάνης των προσκλήσεων του Πίνακα 4 αντιστοιχεί στο 8,59% του προϋπολογισμού της ΔΔ των ΘΣ ενδιαφέροντος του ΠΕΠ (βλ. Πίνακας 3), ενώ το σύνολο των πληρωμών προς τους δικαιούχους ανέρχεται στο 62,32% της συμβασιολογημένης δημόσιας δαπάνης.

Στη συνέχεια ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση των εργαλείων πολιτικής προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ που ενεργοποιήθηκαν μέσω του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

ΕΠ6: Δραστηριότητες έρευνας στις επιχειρήσεις

Πέντε (5) Προσκλήσεις εκτελέστηκαν στο πλαίσιο του ΕΠ 6. Οι Τέσσερις πρώτες είχαν θεματικό χαρακτήρα (Αγροδιατροφή, Ηλεκτρονικά και Ηλεκτρικό Εξοπλισμό, Χημικά και Πολυμερή, Εξόρυξη και Λατομεία), ενώ η πέμπτη πρόσκληση και χρονικά τελευταία είχε γενικότερη στόχευση.

Ως προς τις εντάξεις και την υλοποίηση η Πρόσκληση 4135/ΑΜΘ89 ενέταξε περισσότερο από το 50% των έργων (24 στα 42) και σχεδόν το 48% της Δημόσιας Δαπάνης. Συνολικά το 76% των έργων έχει ολοκληρωθεί πριν το τέλος Ιουλίου του 2023.

Πίνακας 5: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ6

	2005/ΑΜΘ36	2350/ΑΜΘ42	2846/ΑΜΘ48	3446/ΑΜΘ66	4135/ΑΜΘ89	Σύνολο
Ημ. Δημοσίευσης	31/1/2017	15/5/2018	3/7/2018	16/4/2019	5/3/2020	
Αρ. υποβολών	4	3	9	15	50	81
Αιτ. ΔΔ	1.076.562	1.172.664	2.193.891	3.492.986	8.426.525	16.362.630
Ημερ. Ένταξης	15/3/2017	17/7/2018	4/9/2018	20/12/2019	18/1/2021	
Αρ. ενταγμένων	4	2	4	8	24	42
ΔΔ ενταγμένων	952.706	344.848	554.100	1.602.850	3.121.111	6.575.615
Πληρωμές	942.594	331.088	448.968	974.700	998.291	3.695.641
Προβ. Ημ. ολοκλ/σης	23/10/2020	1/11/2021	20/12/2021	6/6/2023	20/6/2023	
Αρ. ολοκλ/νων	4	2	4	4	18	32
ΔΔ ολοκλ/νων	942.594,00	331.088,00	554.100	1.088.889	2.282.530	5.199.201

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ ΑΜΘ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Με την παραπάνω πρόσκληση, το ΠΕΠ στόχευσε «στις επιχειρήσεις που συνδέονται κατ' αποκλειστικότητα με τις αλυσίδες αξίας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΑΜΘ, για τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί και εργαστήρια επιχειρηματικής ανακάλυψης». Από την παραπάνω διατύπωση είναι σαφές ό,τι η πρόσκληση είναι πλήρως συμβατή με την ΠΣΕΕ, όπως ισχύει και για τις προηγούμενες τέσσερις προσκλήσεις που απευθύνονται αποκλειστικά σε κλάδους προτεραιότητας της ΠΣΕΕ.

Το τελικό ύψος των δαπανών και το μοναδιαίο κόστος (περίπου 162 000 ευρώ) δεν συνιστούν μέγεθος ικανό για ανίχνευση των επιπτώσεων σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι σε ό,τι αφορά τη σύγκριση του ΕΠ 6, παρόμοιες παρεμβάσεις ενεργοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΑνΕΚ, με κυριότερη τη δράση Ερευνών-Καινοτομώ-Δημιουργώ (Παρεμβάσεις I, II και III), παρόλο που το μέγεθος της συμμετοχής είναι σχετικά ισορροπημένο (υπό την συνθήκη του μοναδικού ΑΦΜ 42 έναντι 58), σε επίπεδο χρηματοδότησης (που μπορεί να προέρχεται σε συμμετοχή περισσότερων του ενός έργων) υπάρχει σημαντικό χάσμα, καθώς η μέση Δημόσια Δαπάνη των έργων του ΠΕΠ ανέρχεται περίπου στο 1/3 της αντίστοιχης δαπάνης των έργων του ΕΠΑνΕΚ.

Τέλος στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται τα δεδομένα χωρικής κατανομής των ενταγμένων έργων με όρους ΔΔ

ΠΕΡΙΦ. ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΑΦΜ	ΣΥΝ ΔΔ
Δράμας	7	922.291
Έβρου	12	1.977.405
Καβάλας και Θάσου	8	1.135.576
Ξάνθης	7	1.221.294
Ροδόπης	8	1.319.061

Επεξεργασία από δεδομένα ΠΣΚΕ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

ΕΠ3: Υποστήριξη επιχειρηματικών επενδύσεων για την υιοθέτηση καινοτομιών

Το εργαλείο πολιτικής υπ' αριθμ. 3 ενεργοποιήθηκε μέσω δύο συμπληρωματικών προσκλήσεων της Πρόσκλησης 2599/ΑΜΘ44 «Δημιουργία Δομών Στήριξης Επιχειρηματικότητας-(ΕΤΠΑ) στον πλαίσιο των εγκεκριμένων Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» και την 3108/ΑΜΘ53 «Δημιουργία Θερμοκοιτίδων Νέων Επιχειρήσεων Εντάσεως Έρευνας και Τεχνολογίας (NEET)» Στόχος των προσκλήσεων ήταν η ίδρυση θερμοκοιτίδων, ως εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης σχεδιασμένο να επιταχύνει την ανάπτυξη και την επιτυχία νεοϊδρυθεισών και εκκολλαπτόμενων επιχειρήσεων, παρέχοντας στους νέους επιχειρηματίες πρόσβαση σε πόρους και σε μια

σειρά από υποστηρικτικές υπηρεσίες. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας, η οποία δύναται να λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης για όλη την Περιφέρεια..

Η πρόσκληση αναμενόταν να χρηματοδοτηθεί η υποστήριξη θερμοκοιτίδων, οι οποίες προσφέρουν –σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους– κοινές υποδομές και ειδικές υπηρεσίες, διευκολύνοντας το ξεκίνημα και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων – σε τομείς που τεκμηριωμένα παρουσιάζουν –κατά προτεραιότητα– συνάφεια με τους κλάδους της ΠΣΕΕ. Ειδικότερα, στους νέους, εν δυνάμει επιχειρηματίες, παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες και η αναγκαία αρωγή για την είσοδο και σταθεροποίησή τους στην αγορά, κατά τα πρώτα κρίσιμα χρόνια λειτουργίας τους. Με τον τρόπο αυτό οι ωφελοούμενοι μαθαίνουν να ιδρύουν, να διαχειρίζονται και να οργανώνουν της επιχείρησή τους, ενώ ενημερώνονται επαρκώς για τους τρόπους χρηματοδότησης της ιδέας τους.

Δικαιούχοι φορείς ήταν Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (2), ένας δήμος και ένα επιμελητήριο. Συμπληρωματικά μία ακόμα θερμοκοιτίδα στον Δήμο Αλεξανδρούπολης (με παρόμοια χαρακτηριστικά) δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Διασυννοριακής Συνεργασίας Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020.

Πίνακας 6: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ3

	2599/AMΘ44	3108/AMΘ53	ΣΥΝΟΛΟ
Ημερ. Δημοσίευσης	20/3/2018	15/12/2018	
Αρ. υποβολών	2	3	5
Αιτούμενη ΔΔ	354.891	2.597.465	2.952.357
Αρ. ενταγμένων έργων	2	2	4
Ημερ. Ένταξης	15/4/2019	1.807.739	
ΔΔ ενταγμένων έργων	457.431	1.807.739	2.265.170
Πληρωμές	347.955	760.613	1.108.568
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	29.12.2023	29.12.2023	

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ ΑΜΘ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

ΕΠ14: Επιταχυντής επιχειρηματικών ιδεών

Το εργαλείο πολιτικής υπ' αριθμ. 14 ενεργοποιήθηκε μέσω της Πρόσκλησης 2591/AMΘ53 με τίτλο «8iii.21.1 - Δημιουργία Δομών Στήριξης Επιχειρηματικότητας (ΕΚΤ), στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης».

Η Πρόσκληση αφορούσε σε δράσεις ίδρυση και λειτουργία δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, όπως αυτές προβλέπονται στις εγκεκριμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του ΕΠ ΠΑΜΘ 2014 – 2020. Συγκεκριμένα, μέσω της πρόσκλησης προβλεπόταν να χρηματοδοτηθεί με πόρους του ΕΚΤ η υποστήριξη δομών, οι οποίες προσφέρουν –σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους– κοινές υποδομές και ειδικές υπηρεσίες, διευκολύνοντας το ξεκίνημα και την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων – σε τομείς που τεκμηριωμένα παρουσιάζουν συνάφεια με τις εγκεκριμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, ή/και στους κλάδους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Στο πλαίσιο της Δράσης ωφελήθηκαν νέοι, εν δυνάμει επιχειρηματίες, παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες και η αναγκαία αρωγή για την είσοδο και σταθεροποίησή τους στην αγορά, κατά τα πρώτα κρίσιμα χρόνια λειτουργίας τους. Με τον τρόπο αυτό οι ωφελοούμενοι μαθαίνουν να ιδρύουν, να διαχειρίζονται και να οργανώνουν της επιχείρησή τους, ενώ ενημερώνονται επαρκώς για τους τρόπους χρηματοδότησης της ιδέας τους.

Φορείς υλοποίησης – δικαιούχοι ορίστηκαν τα Επιμελητήρια (των πόλεων που υλοποίησαν ΒΑΑ.

Τα κριτήρια επιλογής των πράξεων συνδέθηκε κυρίως με την σκοπιμότητα και την συνάφεια σε σχέση με την τοπική ΒΑΑ, παρά με την ΠΣΕΕ.

Πίνακας 7: Δεδομένα ενεργοποίησης ΕΠ14

	2591/AMΘ43	ΣΥΝΟΛΟ
Ημερ. Δημοσίευσης	29/5/2018	
Αρ. υποβολών	3	3
Αιτούμενη ΔΔ	785.775	785.775
Αρ. ενταγμένων έργων	3	3
Ημερ. Ένταξης	8.10.2020	
ΔΔ ενταγμένων έργων	766.561	766.561
Πληρωμές	55.194	55.194
Προβλ. Ημερ. Ολοκλήρωσης	31.12.2023	

Επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ και ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΠ ΑΜΘ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Προσκλήθηκαν τρία επιμελητήρια που δραστηριοποιούνται σε πόλεις με ΒΑΑ και χρηματοδοτήθηκαν και οι τρεις που αφορούν τις ΒΑΑ Αλεξανδρούπολης, Δράμας και Καβάλας .

Συγκεντρωτικά

Το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης συνδιαμορφώθηκε με την περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ) και υιοθέτησε μία σειρά από ενδεικτικές δράσεις σε κάθε ειδικό του στόχο για να την υποστηρίξει.

Κατά την πορεία της εξειδίκευσης και παρά την συρρίκνωση τους, τα εργαλεία πολιτικής που υλοποιήθηκαν συνδέθηκαν με τις ΒΑΑ. Κύρια αποτυχία υπήρξε η αδυναμία οργάνωσης του οικοσυστήματος και εγκαθίδρυσης μηχανισμών που οδήγησε στην ουσιαστική κατάργηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1(α) στο πλαίσιο του ΠΕΠ.

Σε σχέση με τα εργαλεία πολιτικής που εξετάζονται στην παρούσα αξιολόγηση και είχαν αναγνωριστεί ως ενδεικτικές δράσεις στην πρώτη έκδοση του ΠΕΠ ΑΜΘ ανά ειδικό στόχο ισχύουν τα εξής:

Ειδικός στόχος 1-2 - Αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (επενδυτική προτεραιότητα 1β).

- Το ΕΠ6: Δραστηριότητες έρευνας στις επιχειρήσεις

Οι αρχικοί ΕΣ 1 και ΕΣ 2 συγχωνεύτηκαν. Δραστηριοποιήθηκε μέσω 5 ξεχωριστών κλαδικών προσκλήσεων που δημοσιεύτηκαν σε διάστημα συνολικά 4 ετών. Συνολικά εντάχθηκαν 42 έργα

Ειδικός στόχος 3: Ενίσχυση της προσφοράς ψηφιακού περιεχομένου σε τομείς της Περιφερειακής Διοίκησης, του Πολιτισμού και του Τουρισμού. Ενεργοποιήθηκε κύρια στο πλαίσιο της ΟΧΕ Εγνατίας Οδού, χωρίς άμεση συσχέτιση με την ΠΣΕΕ

Ειδικός στόχος 4 - Αύξηση των Νέων Επιχειρήσεων Εντάσεως Έρευνας και Τεχνολογίας (NEET) στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). (επενδυτική προτεραιότητα 3α).

- Το ΕΠ3 Επενδύσεις σε υποδομές Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας: ενεργοποιήθηκε σε μία πρόσκληση για δημιουργία θερμοκοιτίδων.
- Το ΕΠ10: Ίδρυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων που περιγράφεται δεν ενεργοποιήθηκε.

Ειδικός Στόχος: Συμμετοχή του ΕΠ Π-ΑΜΘ στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας Π. (3c). Αντικατέστησε τον ΕΣ5 5: Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ, ο οποίος δεν ενεργοποιήθηκε.

Ειδικός στόχος 20 Υποστήριξη της απασχόλησης στους τομείς προτεραιότητας της ΠΣΕΕ/21 Υποστήριξη Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης (Τ.Π.Α.) σε Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις. Υλοποιήθηκαν 2 έργα σε συνάρτηση με Στρατηγικές ΒΑΑ (Δράμα και Αλεξανδρούπολη) και συμπληρωματικά με το ΕΠ 3.

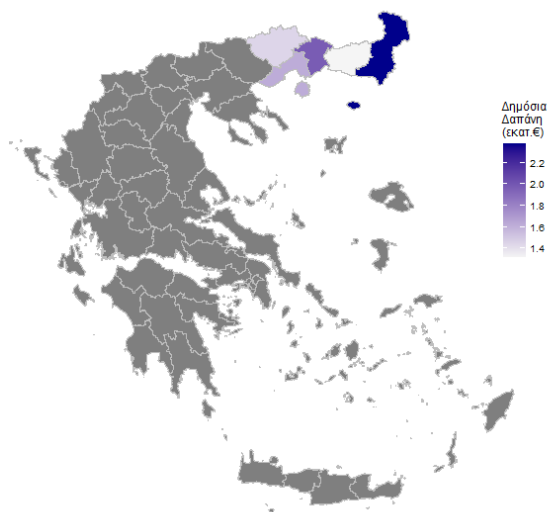
Ο Πίνακας 8 παρουσιάζει τα συγκεντρωτικά δεδομένα ανά Περιφερειακή Ενότητα με όρους συνολικής δημόσιας δαπάνης.

Πίνακας 8: Σύνοψη ενεργοποίησης εργαλείων πολιτικής στην Ανατολική Μακεδονία Θράκη

Περιφερειακή Ενότητα	ΕΠ6		ΕΠ3		ΕΠ14		ΣΥΝΟΛΟ
	Αριθμός Έργων	Δημόσια Δαπάνη (Ευρώ)			Αριθμός Έργων	Δημόσια Δαπάνη (Ευρώ)	Δημόσια Δαπάνη (Ευρώ)
Δραμας	7	922.291	1	226.427	1	300.737	1.449.455
Έβρου	12	1.977.405	1	122.997	1	284.553	2.384.755
Καβαλας και Θάσου	8	1.135.576	1	307.427	1	181.471	1.624.474
Ξάνθης	7	1.221.294	1	761.928			1.983.222
Ροδόπης	8	1.319.061					1.319.061
Γενικό Άθροισμα	42	6.575.627	4	1.418.779	3	766.561	8.760.967

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ΠΣΚΕ και ΕΦΔ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Σε απόλυτες τιμές, η ΠΕ Έβρου συγκεντρώνει το 26% του συνόλου της δημόσιας δαπάνης των ενταγμένων έργων, ακολουθούμενη από τις ΠΕ Ξάνθης (22%). Γενικά η Περιφέρεια δείχνει μια πολύ ισορροπημένη εικόνα σε επίπεδο Π.Ε.. Σε τοπικό επίπεδο η κατανομή είναι κυρίως υπέρ των αστικών κέντρων.

Πηγή: Ίδια επεξεργασία από δεδομένα ΟΠΣ ΕΣΠΑ, ΠΣΚΕ και ΕΦΔ με ημερομηνία αναφοράς την 13.7.2023

Διάγραμμα 1 Η χωρική διάσταση του συνόλου των ενεργών εργαλείων πολιτικής στην ΑΜΘ.

Εάν όμως ληφθούν υπόψη αφενός η σχετική κατανομή της παραγόμενης περιφερειακής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας και αφετέρου ο πληθυσμός των ΠΕ, τότε έχουμε μια ένδειξη της σχετικής συμβατότητας της έντασης χρηματοδότησης των δράσεων έξυπνης εξειδίκευσης στις 4 ΠΕ ανάλογα με το παραγωγικό και το πληθυσμιακό τους προφίλ.

- Ο πρώτος δείκτης υπολογίζεται από το πηλίκο ([ΔΔ πράξεων συναφών με τη RIS3 ανά ΠΕ] / [ΔΔ πράξεων συναφών με τη RIS3 στο σύνολο της Περιφέρειας]) / ([μέση ΑΠΑ ετών 2014-2020 ανά ΠΕ / Μέση ΑΠΑ ετών 2014-2020 της Περιφέρειας]).

- Ο δεύτερος δείκτης υπολογίζεται από το πηλίκο $\left(\frac{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 ανά ΠΕ}]}{[\Delta\Delta \text{ πράξεων συναφών με τη RIS3 στο σύνολο της Περιφέρειας}]} \right) / \left(\frac{[\text{πληθυσμός ΠΕ}]}{[\text{πληθυσμός Περιφέρειας}]} \right)$ με βάση την τελευταία απογραφή του 2021.

Πίνακας 9: Σχετική συμβατότητα έντασης δράσεων έξυπνης εξειδίκευσης με το προφίλ κάθε Π.Ε.

Π.Ε	Σχετική Ένταση	
	ΑΠΑ	Πληθυσμός
Δράμας	1,12	1,05
Έβρου	1,04	1,12
Καβάλας και Θάσου	0,70	0,88
Ξάνθης	1,43	1,15
Ροδόπης	0,89	0,79

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία από δεδομένα ΕΛΣΤΑΤ

Ο υπολογισμός των δύο δεικτών δείχνει μια σχετική ισορροπία. Ο δείκτης Gini, ένα μέτρο της στατιστικής απόκλισης από την ομοιόμορφη κατανομή, υπολογίστηκε σε 0.113 για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης ανά Π.Ε., ενώ λαμβάνοντας τις σχετικές εντάσεις που παρουσιάζει ο

Πίνακας 9, διαμορφώνεται σε 0,125 βάσει της ΑΠΑ και σε 0,156 βάσει του πληθυσμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Στις ενότητες που ακολουθούν επιχειρείται η σύνοψη των συμπερασμάτων από την επεξεργασία των πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων με στόχο την απάντηση στα αξιολογικά ερωτήματα όπως τέθηκαν στην μεθοδολογία αξιολόγησης. Τα συμπεράσματα θα αποτελέσουν κύρια δεδομένα εισόδου για τη συνολική αποτίμηση του μείγματος πολιτικής που σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε στο πλαίσιο των 13 ΠΕΠ για την υποστήριξη των επιμέρους περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Η διαβάθμιση των χρωμάτων στο πεδίο «Επίδοση» (πράσινο, πορτοκαλί και κόκκινο) αντιστοιχίζεται σε πολύ ικανοποιητική, μέτρια και όχι ικανοποιητική επίδοση στο αξιολογούμενο κριτήριο.

Αποτελεσματικότητα

Αξιολογικό Ερώτημα **A1. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε επίπεδο δεικτών;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Στο ΠΕΠ, έχουν τεθεί δείκτες και στόχοι αποτελεσμάτων για το σύνολο των 4 ειδικών στόχων που σχετίζονται με τη RIS3 και αποτελούν αντικείμενο της παρούσας. Απ' αυτούς, 3 υπερκαλύπτονται, 2 υπολείπονται της τιμής-στόχου και ένας δεν καταγράφει δραστηριότητα. Η συνεισφορά των δράσεων του ΠΕΠ στους δείκτες όπου καταγράφεται υπεραπόδοση είναι μηδενική, με δεδομένο ότι δεν έχουν ενταχθεί δράσεις που να δημιουργούν αποτελέσματα μέχρι το τέλος του 2023 στις αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες.

Τεκμηρίωση

Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει τις πλέον πρόσφατες τιμές επίτευξης για τις τιμές στόχου 2023 στους δείκτες αποτελεσμάτων του ΠΕΠ που συσχετίζονται με τις επενδυτικές προτεραιότητες που εξετάζει η παρούσα.

Δείκτης αποτελεσμάτων (επενδυτική προτεραιότητα)	Στόχος 2023	Τελευταία δεδομένα	Βαθμός Επίτευξης	Πηγή
Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ- (1β)	0,15	0, 26	1.73	Τιμή Eurostat για το 2020
ΑΠΑ περιφέρειας – εκατ. ευρώ (3c)	6 500	6 233	0.96	Eurostat για το 2021
Αξία εξαγωγών-εκατ. ευρώ (3d)	688,47	745	1.37	AIR2022 για το 2022
Συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους- συνολικός αριθμός (8ν)	0	0	0	AIR2022 για το 2022

Από τους τέσσερεις (4) δείκτες, οι δύο (2) εμφανίζουν υπερκάλυψη των στόχων, ενώ ένας (!) πρακτικά βρίσκεται στην τιμή επίτευξης. Από τους τρεις δείκτες που αφορούν το ΕΤΠΑ, επισημαίνεται ότι η «Αξία των Εξαγωγών» σχετίζεται με δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το ΤΕΠΙΧ και κατά συνέπεια δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Στα έργα του ΕΚΤ, το Πρόγραμμα δεν είχε καθορίσει στόχους, ενώ παράλληλα δεν έχει γίνει ακόμα η εισαγωγή των δελτίων εξόδου των δικαιούχων που θα καθορίσουν την επίτευξη.

Αξιολογικό Ερώτημα **A2. Σε ποιο βαθμό ήταν αποτελεσματική η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Η διαδικασία της ΔΕΑ στην ΑΜΘ καλύφθηκε από την πιλοτική διαδικασία σχεδιασμού όπως υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του JRC και δεν εξελίχθηκε πέρα από την αρχική. Επί της ουσίας θεωρήθηκε ότι η διαδικασία της ΔΕΑ καλύφθηκε κατά την πιλοτική εφαρμογή. Τα ευρήματά της ενσωματώθηκαν σε μεγάλο βαθμό στο ΠΕΠ και επί της ουσίας οδήγησαν στην ιδιαίτερα στοχευμένη εξειδίκευση του ΕΣ 1β και στις αντίστοιχες προσκλήσεις που απευθύνθηκαν σε δικαιούχους που ανήκαν στους τομείς προτεραιότητας. Κατά συνέπεια η εξειδίκευση των μέτρων υποστήριξης των επιχειρήσεων συνδέθηκε επαρκώς με την ΠΣΕΕ,

Τεκμηρίωση

Η δημόσια διαβούλευση υλοποιήθηκε πριν την σύνταξη της ΠΣΕΕ, καλύπτοντας όλους τους τομείς προτεραιότητας. Συνεπώς, **A2.1.1 = Μη Εφαρμόσιμο** και **A2.1.2 = 4**.

Το σύνολο των εργαλείων πολιτικής που είχαν αναγνωριστεί στο Σχέδιο Δράσης ως συνεισφορά του ΠΕΠ στη RIS3 υιοθετήθηκαν από το ΠΕΠ. Συνεπώς, **A2.2.1 = 100%** και **A2.2.2 = 5/5**.

Ο λόγος αριθμός υποβολών / αριθμός εντάξεων ανά πρόσκληση για τις 8 προσκλήσεις που αποτελούν αντικείμενο της αξιολόγησης κυμαίνεται από το 1 έως το 2,25 και η συνολική τιμή του δείκτη **A2.3.1 = 1,86**.

Για να εκτιμήσουμε τον αριθμό των υποβολών προς το σύνολο των εν δυνάμει δικαιούχων αξιοποιήσαμε τα δεδομένα ΚΑΔ επένδυσης των προσκλήσεων του ΕΠ6 και τα δεδομένα του στατιστικού μητρώου επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2019 (έτος έκδοσης της σχετικής πρόσκλησης) καθώς και έναν εκτιμώμενο αριθμό φορέων δυνητικών δικαιούχων (Επιμελητήρια, Δήμοι, Πανεπιστήμια κ.λπ.). Στο σύνολο αυτών υπολογίστηκε ότι **A2.3.2=2,09%**, **ωστόσο στο νούμερο αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί ωφελούμενοι δράσεων επιχειρηματικότητας που δυνητικά είναι όλοι οι νέοι άνεργοι των 3 Π.Ε. που υλοποιήθηκαν τα έργα.**

Οι σχετικά χαμηλές τιμές των δεικτών A2.3.1 και A2.3.2 οφείλονται κύρια στη γενική στόχευση της Πρόσκλησης 4135/ΑΜΘ89 που περιελάμβανε τομείς υπηρεσιών μεγάλο πληθυσμό επιχειρήσεων στην περιφέρεια..

Αξιολογικό Ερώτημα **A3. Σε ποιο βαθμό η χρονική διάσταση της υποστήριξης από τα ΠΕΠ προς τις ΠΣΕΕ υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί; Ποιοι ήταν οι παράγοντες που οδήγησαν σε τυχόν αποκλίσεις;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Η πρώτη πρόσκληση του ΠΕΠ προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ εκδόθηκε σχεδόν ενάμιση έτος μετά την έγκριση της ΠΣΕΕ, ωστόσο μετά από αυτή υπήρξε ένα κενό άλλου ενάμιση έτους μέχρι την ενεργοποίηση της επόμενης. Το κενό εκτιμάται ότι προέκυψε αρχικά με την δυσλειτουργία και έπειτα με την αναβάθμιση του ΠΣΚΕΕ. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία υλοποίησης δεν υπάρχουν μεταφερόμενα έργα, στοιχεία που συνεπάγεται ότι σε επίπεδο πρόσκλησης ο χρονικός προγραμματισμός ήταν ρεαλιστικός και υλοποιήθηκε ικανοποιητικά

Τεκμηρίωση

Η ΠΣΕΕ με το Σχέδιο Δράσης εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο τον Ιούνιο 2015, η πρώτη σχετική με την ΠΣΕΕ πρόσκληση δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2017 (2005/ΑΜΘ36) και η τελευταία τον Μάρτιο του 2020 (4135/ΑΜΘ89).

Ο μέσος όρος μεταξύ της έγκρισης της ΠΣΕΕ και της δημοσίευσης των προσκλήσεων που αξιολογούνται είναι **A3.1.1 = 1173 ημέρες**. Οι χρόνοι μεταξύ δημοσίευσης των προσκλήσεων και ένταξης των έργων ήταν εξαιρετικά σύντομοι (**A3.1.2 = 169 ημέρες**), και η μέση διάρκεια των ενταγμένων δράσεων ήταν μεγάλη (μέση διάρκεια υλοποίησης έργων κατά την ένταξη **A3.1.3 = 1288 ημέρες**).

Οι κύριοι παράγοντες (A3.2.1) που οδήγησαν στις παραπάνω αποκλίσεις έχουν ήδη προαναφερθεί στην εισαγωγική ενότητα και συνοψίζονται ως εξής:

- Η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων (N4412/2016) και η ανάγκη προσαρμογής σ' αυτό όσον αφορά τον ορισμό του ΕΦΔ.
- Η αναμονή αποσαφήνισης/νομοθέτησης επιλογής του ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κρατικών ενισχύσεων στα ΠΕΠ που επηρέασε κυρίως τις επενδυτικές προτεραιότητες 1β, 3α-δ, 8γ και 8ε.
- Η αναμονή της απλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Αξιολογικό Ερώτημα **A4. Σε ποιο βαθμό πέτυχαν οι δράσεις των ΠΣΕΕ τις αναμενόμενες εκροές;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Με τα έργα που έχουν αντιστοιχιστεί με τα τρία εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν στην Ανατολική Μακεδονία Θράκη έχουν συσχετιστεί έξι δείκτες εκροών. Μέχρι τα μέσα Ιουλίου 2023 για τους τρεις απ' αυτούς δεν υπήρξε επίτευξη ενώ οι άλλοι τρεις κινούνται περί το 20%, ποσοστό ιδιαίτερα χαμηλό για έξι μήνες πριν τη λήξη της προγραμματικής περιόδου που συνάδει με το βαθμό ολοκλήρωσης που υπολογίστηκε στο 18,6%.

Ο αριθμός των μοναδικών ωφελομένων είναι 133, και χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα χαμηλός.

Τεκμηρίωση

Με βάση δεδομένα από την τελευταία έκθεση προόδου του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης για το έτος 2022 (AIR2022), ως προς την επίτευξη των δεικτών εκροών φαίνεται να ισχύουν τα δεδομένα στον πίνακα που ακολουθεί.

Εργαλείο Πολιτικής	Κωδικός Δείκτη	Τιμή στόχου 2023	Αριθμός Ενταγμένων Έργων με τιμή στο δείκτη	Επίτευξη τιμών δείκτη
ΕΠ6	CO01	32,00	43,00	0,72
	CO02	31,00	42,00	0,51
	CO26			0,72
	CO27			0,73
	CO29	31,00	42,00	0,72
ΕΠ3	CO01	162	162	1
	CO02	162	162	1
	CO04	47	47	1
	CO05	162	162	1
	CO08	1	1	1

Άρα, ο βαθμός επίτευξης ανά δείκτη εκροών για τα έργα ΠΣΕΕ μέσω των 3 εργαλείων πολιτικής που εξετάζουμε έχει ως εξής:

ΕΠ6

A4.1.1 (CO01) =(CO26)=(CO29) 31/43 = 74,41%

A4.1.1 (CO02) = 22/43 = 52,1%

A4.1.1 (CO29) = 2 377 290 /3 000 000 = 73,80%

ΕΠ3

A4.1.1 (CO01=CO05=111/111=1

A4.1.1 (CO04) = 47/47=1

Με βάση τα δεδομένα του AIR2022, σε σύνολο 43 ενταγμένων έργων που έχουν χαρακτηριστεί ότι ανήκουν στο εργαλείο πολιτικής 6 και 3, φαίνεται να έχουν ολοκληρωθεί τα 31, ήτοι το 18,6% (**A4.1.2=12**).

Τέλος, όσον αφορά τον αριθμό των μοναδικών ωφελοούμενων από τα ενταγμένα έργα στα τρία ενεργοποιημένα εργαλεία πολιτικής, αυτός υπολογίζεται σε **A4.1.3 = 247**.

Αξιολογικό Ερώτημα **A5. Ποιοι ήταν οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα;**

Επίδοση Δεν έχει εφαρμογή

Βασικά ευρήματα Οι παράγοντες που επηρέασαν την αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση δράσεων ΕΤΑΚ (αλλά και υποστήριξης της επιχειρηματικότητας) διακρίνονται σε εξωγενείς όσο και ενδογενείς. Το έλλειμα πρότερης εμπειρίας σημειώνεται ως ο σημαντικότερος παράγοντας του εσωτερικού περιβάλλοντος ενώ η διπλή κρίση (οικονομική στην αρχή της περιόδου και λόγω πανδημίας στο τέλος της) διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση των δράσεων.

Τεκμηρίωση Οι κύριοι παράγοντες που επηρέασαν τη συνολική αποτελεσματικότητα ήταν οι παρακάτω:

- Έλλειμα εμπειρίας στη σχεδίαση και υλοποίηση δράσεων ΕΤΑΚ και επιχειρηματικότητας, καθώς στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο το σύνολο των παρεμβάσεων υλοποιήθηκε κεντρικά.
- Πολυπλοκότητα διαδικασιών υποβολής, αξιολόγησης και διαχείρισης έργων κρατικών ενισχύσεων. Για παράδειγμα εφαρμόστηκε λάθος μοντέλο στην αξιολόγηση των ερευνητικών έργων των επιχειρήσεων όπου προηγήθηκε η αξιολόγηση του φυσικού αντικείμενου (σχετική αξιολόγηση) και ακολούθησε ο έλεγχος προβληματικότητας (on-off κριτήριο), ενώ θα έπρεπε να γίνει το αντίθετο.
- Δυσκολία στην προχρηματοδότηση των έργων από πλευράς επιχειρήσεων.
- Αλλαγή στη βασική στόχευση των ΠΕΠ από αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε ενίσχυση ρευστότητας των επιχειρήσεων (ειδικά των μικρότερων) λόγω των δυσμενών συνθηκών από τους περιορισμούς λειτουργίας λόγω της πανδημίας COVID-19.

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου, μόνο για το ΕΠ8, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα από την προοπτική των ωφελοούμενων:

- Η επίδραση της πανδημίας COVID-19 (SQ012 & SQ013) χαρακτηρίστηκε ως μέτρια ή υψηλή σε 20 από τα 41 έργα (49%) όπου και βαθμολογήθηκε.
- Η καθυστέρηση στην προκαταβολή προς το Φορέα ή η πρακτική αδυναμία εξασφάλισης προκαταβολής (SQ011) χαρακτηρίστηκε ως έχουσα μέτρια ή υψηλή επίπτωση στο 19% των έργων.
- Η καθυστέρηση στις πληρωμές της δημόσιας δαπάνης προς το Φορέα μετά τους ελέγχους (SQ010) χαρακτηρίστηκε ως έχουσα μέτρια ή υψηλή επίπτωση επίσης στο 19% των έργων.

Αποδοτικότητα

Αξιολογικό
Ερώτημα

Επίδοση

Βασικά
ενρήματα

B1. Σε ποιο βαθμό η ένταση της χρηματοδότησης ήταν επαρκής για να δημιουργήσει επιπτώσεις;

Η ένταση της χρηματοδότησης για δράσεις υποστήριξης της ΠΣΕΕ από το ΠΕΠ ΑΜΘ υπήρξε ιδιαίτερα χαμηλή, και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επηρεάσει τους στόχους αποτελεσμάτων που έχουν τεθεί για τους ειδικούς στόχους που σχετίζονται με τους ΘΣ 1, 2, 3 και 8. Ο αρχικός προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης του ΠΕΠ για το ΘΣ1 αντιστοιχούσε περί το 26% της κατανομής που προέβλεπε το ΠΣΕΕ αλλά και μόλις το 9,5% της δημόσιας δαπάνης της κατανομής από άλλες πηγές του ΕΣΠΑ. Σημαντικό ρόλο σε αυτό διατέλεσε και η αδυναμία ενεργοποίησης πράξεων στην Επ. Προτεραιότητα 1(α) που οδήγησε εν τέλει και στη συγχώνευση των ΕΣ 1 και 2 του ΠΕΠ

Η ανάλυση του μοναδιαίου κόστους ανά δείκτη εκροής μπορεί να γίνει με αξιοπιστία μόνο για το ΕΠ6 όπου προκύπτουν διαφοροποιήσεις από 1 ως 10% μεγαλύτερες (στοιχείο που δεν προσφέρεται για ασφαλή συμπεράσματα). Σημαντική απόκλιση παρουσιάζει μόνο ο CO27 (Δαπάνες) στον οποίο το μοναδιαίο κόστος των ολοκληρωμένων έργων είναι κατά 35% υψηλότερο .

Τεκμηρίωση

Η ανάλυση που προηγήθηκε για την απάντηση του αξιολογικού ερωτήματος Α.1 νωρίτερα ανέδειξε ότι η επίτευξη των στόχων στους δείκτες αποτελεσμάτων που σχετίζονται με τους ειδικούς στόχους του ΘΣ1 πραγματοποιήθηκε χωρίς ουσιαστική συνδρομή του ΠΕΠ σ' αυτά τα επιτεύγματα.

Η αύξηση των δαπανών για Ε&Α στην Περιφέρεια είναι υπερεκαπλάσια σε σχέση με τις επενδύσεις του ΠΕΠ, όπως και τη αύξηση της ΑΠΑ το ίδιο διάστημα. Κατά συνέπεια η συμβολή του Προγράμματος είναι δύσκολο να ανιχνευτεί βάσει των δεικτών αυτών.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, εξετάσαμε τη συμβασιολογημένη δημόσια δαπάνη ανά εργαλείο πολιτικής σε σχέση με το σύνολο για όλα τα ΕΠ και το ΠΕΠ συνολικά. Η ανάλυση έδειξε τα εξής:

Δείκτης B.1.1.1.α

ΕΠ	Συμβασιολογημένη Δημόσια Δαπάνη	Ποσοστό στη Συμβασιολογημένη ΔΔ όλων των ΕΠ	Ποσοστό στη Συμβασιολογημένη ΔΔ των ΘΣ1,2,3,8 του ΠΕΠ
ΕΠ6	6 575 627	75.06%	4.80%
ΕΠ3	1 418 779	16.19%	1.04%
ΕΠ14	766 561	8.75%	0.56%
ΣΥΝΟΛΟ	8 760 967	100.00%	5.95%

Από τα δεδομένα του παραπάνω πίνακα είναι σαφές ότι τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν στην ΑΜΘ συνεισφέρουν με όρους συμβασιολογημένης δημόσιας δαπάνης σε πολύ μικρό ποσοστό στο σύνολο του ίδιου δείκτη για τους ΘΣ1, 2, 3 και 8 του ΠΕΠ, χωρίς να συνυπολογίζονται οι δράσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών του covid. Εάν υπολογιστούν και οι τελευταίες προκύπτει ο δείκτης **B.1.1.1.β=6,40%**. Συνεπώς, η ένταση χρηματοδότησης των δράσεων υποστήριξης της ΠΣΕΕ ΑΜΘ μέσω των ενεργοποιημένων Εργαλείων

Πολιτικής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να χαρακτηριστεί ως επαρκής για την επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ.

Η δεύτερη παράμετρος που εξετάστηκε είναι η δημόσια δαπάνη ανά μονάδα εκροής για κάθε δείκτη που σχετίζεται με τα Εργαλεία Πολιτικής που εξετάζουμε. Το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται με βάση τη συμβασιολογημένη δημόσια δαπάνη για το σύνολο των ενταγμένων έργων και με βάση τις πληρωμές δημόσιας δαπάνης για τα ολοκληρωμένα έργα. Αυτό επιτρέπει να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο η ολοκλήρωση επηρεάζει το μοναδιαίο κόστος. Οι υπολογισμοί γίνονται αξιοποιώντας τα δεδομένα που έχουν παρουσιαστεί στο κριτήριο Α.4 παραπάνω.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσής μας φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Δείκτης	B1.1.2.α	B1.1.2.β	Διαφορά
CO01	152 921	167 716	9.6%
CO02	152 921	153 246	0.2%
CO27	56 602.00		35.5
CO08	40 306		

Τα αποτελέσματα στον πίνακα υποδηλώνουν ό,τι η τελική τιμή του κόστους υποστήριξης ανά επιχείρηση (CO01 & CO02), προς το παρόν μόνο για το ΕΠ6.

Και οι δύο δείκτες θα αξιολογηθούν συγκριτικά στο σύνολο των περιφερειών για εξαγωγή περαιτέρω συμπερασμάτων.

Αξιολογικό Ερώτημα **B2. Αξιοποιήθηκαν πιθανές συνέργειες ή οικονομίες κλίμακας με τομεακά ή ευρωπαϊκά προγράμματα;**

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Δεν υπήρξε κάποιον είδους συνέργεια μεταξύ των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ στην Ανατολική Μακεδονία Θράκη με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τεκμηρίωση

Παρά το γεγονός ό,τι υπήρχαν δυνατότητες συνεργειών με εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο, οι μοναδικές συνέργειες του ΠΕΠ ΑΜΘ με το ΕΠΑΝΕΚ αφορούσαν στη χρηματοδοτική συνδρομή του στις προσκλήσεις «Συμμετοχή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II» και «Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων». Και οι δύο αφορούσαν το ΘΣ3, ενώ η δεύτερη εξ' αυτών, λόγω στόχευσης με τις δράσεις Θερμοκοιτίδων.

Συνοχή

Αξιολογικό Ερώτημα

G1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν μέσω των τομεακών προγραμμάτων, ιδίως του ΕΠΑΝΕΚ;

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Επικαλύψεις μεταξύ ΠΕΠ και ΕΠΑΝΕΚ υπήρξαν μόνο στο ΕΠ6, εντοπίζονται σε δύο προσκλήσεις για 6 και 43 μέρες αντίστοιχα.

Τεκμηρίωση Ως προς τη χρονική επικάλυψη μεταξύ προσκλήσεων ομοειδών ΕΠ που ενεργοποιήθηκαν από το Περιφερειακό και το εθνικό σκέλος:

- 1) ΕΠ6: Η Πρόσκληση 2005/ΑΜΘ36 προηγήθηκε της 1^{ης} πρόσκλησης του ΕΔΚ, ωστόσο η καταληκτική ημερομηνία προτάσεων είχε οριστεί 6 ημέρες μετά την δημοσίευση της προκήρυξης του ΕΔΚ. Αντίστοιχα η 2846/ΑΜΘ48 δημοσιεύθηκε ενώ ήταν ήδη ενεργή η 2^η Πρόσκληση του ΕΔΚ και ήταν «ανοικτή» ως την καταληκτική ημερομηνία της δεύτερης (ήτοι για 43 ημέρες). Ωστόσο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο κλαδικός χαρακτήρας των προσκλήσεων του ΠΕΠ που αφορούσε την Αγροδιατροφή και τον τομέα του Ηλεκτρικού Εξοπλισμού.
- 2) ΕΠ3: Η Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης έργων στη Δράση "ΚΕΝΤΡΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ" παρουσιάζει συνάφεια με τις προσκλήσεις του ΕΠ3, ωστόσο καθώς οι προσκλήσεις του ΠΕΠ απευθύνονται σε συγκεκριμένους δικαιούχους και ειδικά η μία εξ αυτών σχετίζεται με τα ΒΑΑ θεωρείται ότι δεν επηρεάζουν την ζήτηση.

Συνεπώς, όσον αφορά τη χρονική επικάλυψη με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής του ΕΠΑΝΕΚ, το σύνολο των ομοειδών προσκλήσεων του ΕΠΑΝΕΚ προηγήθηκε χρονικά εκείνων του ΠΕΠ, συνεπώς **Γ1.1.1 = 49**.

Ως προς την θεματική επικάλυψη των προσκλήσεων για τα ΕΠ που ενεργοποιήθηκαν στην Ανατολική Μακεδονία Θράκη σε σχέση μ' εκείνα του ΕΠΑΝΕΚ σημειώνουμε τα εξής:

- ΕΠ6. Στο ΕΠΑΝΕΚ ξεχωρίζουν οι προσκλήσεις ΕΔΚ 1^{ος} και 2^{ος} Κύκλος.
- ΕΠ3. Οι προσκλήσεις του ΕΠΑΝΕΚ που αναφέρονται παραπάνω δεν θεωρούνται ως ανταγωνιστικές σε κάλυψη με την αντίστοιχη του ΠΕΠ.
- ΕΠ14: Δεν υπάρχει συσχέτιση.

Στο σύνολο τίθεται εν μέρει θέμα εσωτερικού ανταγωνισμού μεταξύ των ερευνητικών έργων για ΜΜΕ των περιφερειακών προσκλήσεων και του ΕΔΚ. Έχοντας αυτό υπόψη, η ΕΥΔ σχεδίασε διαφορετικές προσκλήσεις ομοειδείς μεν με το ΕΔΚ αλλά με ξεκάθαρη στόχευση στις επιχειρήσεις των κλάδων προτεραιότητας της ΠΣΕΕ.

*Αξιολογικό
Ερώτημα*

Γ2. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν μέσω των ΠΕΠ επικαλυπτόταν με αντίστοιχα που ενεργοποιήθηκαν εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ);

Επίδοση

*Βασικά
ευρήματα*

Με επιφύλαξη τριών καθεστώτων του Αναπτυξιακού Νόμου και του SME Instrument, δε φαίνεται να υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ με αντίστοιχα εντός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. Δεν έχουμε δεδομένα που να μπορούν να οδηγήσουν σε αξιολογικά συμπεράσματα.

Τεκμηρίωση

ΕΠ6: Ο Αναπτυξιακός Νόμος (ιδίως καθεστώτα «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού», «Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ», «Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ» και «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων») μπορεί να είναι εν δυνάμει ανταγωνιστικό εργαλείο πολιτικής σε σχέση με το ΕΠ6 για θέματα έρευνας αλλά δεν έχουμε διαθέσιμα στοιχεία για να εκτιμήσουμε την επίπτωσή του.

Στο ΕΠ3 ανιχνεύετε συνέργεια με έργο του ΠΔΣ Ελλάδα-Βουλγαρία 2014-2020, το οποίο μάλιστα είχε συνέργειες με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΠ14 (Αλεξανδρούπολη).

Συνάφεια

Αξιολογικό Ερώτημα Δ1. Σε ποιο βαθμό τα εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από τα ΠΕΠ κάλυπταν τις διαπιστωμένες ανάγκες που αναφέρονται στις ΠΣΕΕ;

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Ενεργοποιήθηκαν 3 από τα αρχικά προβλεπόμενα 9 εργαλεία πολιτικής (33%), με μερική μόνο συνεισφορά στις ανάγκες 3 από τους 8 ειδικούς στόχους του ΠΕΠ και της προϋπολογισμένης συνδρομής σε επίπεδο δημόσιας δαπάνης. Το αποτέλεσμα κρίνεται ως ανεπαρκές όσον αφορά την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών που αναφέρονται στην ΠΣΕΕ.

Τεκμηρίωση

Η ΠΣΕΕ της ΑΜΘ είχε προϋπολογίσει τη συνδρομή του ΠΕΠ σε συνολικά οκτώ άξονες παρέμβασης, με συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης για τη συνδρομή αυτή της τάξης των €70εκατ. Μέχρι τον Ιούλιο του 2023, καταγράφεται συνδρομή από 3 ειδικούς στόχους με συμβασιολογημένη δημόσια δαπάνη της τάξης των €6,2εκατ. ή 8,8% της επιδιωκόμενης. Χωρίς να υπεισέλθουμε στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της συνδρομής του ΠΕΠ ΑΜΘ στην ΠΣΕΕ, το χάσμα είναι σαφές.

Αξιολογικό Ερώτημα Δ2. Σε ποιο βαθμό οι επενδύσεις των ΠΕΠ μέσω των ΘΣ1,2,3 και 8 τροφοδότησαν δράσεις που υποστήριζαν τις ΠΣΕΕ;

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Μόνο στον Θεματικό Στόχο 1 υπάρχει καθολική υποστήριξη της ΠΣΕΕ, στον ΘΣ 2 δεν υπήρχε ενεργοποίηση σχετικών ειδικών στόχων, στον ΕΠ3 ο π/υ υπήρξε αμελητέος, ενώ στον ΘΣ8 περίπου το 50% της ΔΔ σχετίζεται με την ΠΣΕΕ.

Τεκμηρίωση

Υπολογίστηκε η αναλογία ενταγμένων έργων σχετικών με την ΠΣΕΕ ως προς το σύνολο των έργων στους ΘΣ 1, 2, 3 & 8 και η αναλογία της δημόσιας δαπάνης με τον ίδιο τρόπο, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι δράσεις στήριξης επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Η συνολική αναλογία έργων προς υποστήριξη της ΠΣΕΕ προς το σύνολο των ενταγμένων είναι μόλις στο 11,01% και η αντίστοιχη της δημόσιας δαπάνης ανέρχεται σε 10,41%. Εάν συνυπολογιστούν όμως και οι δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας τότε οι τιμές μειώνονται αισθητά (Δείκτης Δ.2.1.1=0,20% και Δ.2.1.2=6,40%).

Προστιθέμενη Αξία

Αξιολογικό Ερώτημα Ε1. Σε ποιο βαθμό θα είχαν επιτευχθεί οι στόχοι των ΠΣΕΕ χωρίς την υποστήριξη των ΠΕΠ;

Επίδοση

Βασικά ευρήματα

Αντιστοίχιση εργαλείων πολιτικής που εφαρμόστηκαν από το ΠΕΠ ΑΜΘ υπήρχαν μόνο με το ΕΔΚ. Σύμφωνα και με την δήλωση της μεγάλης πλειοψηφίας των δικαιούχων των σχετικών προσκλήσεων ότι χωρίς την στήριξη του ΠΕΠ δεν θα προχωρούσαν στην

υλοποίηση της επένδυσης, είναι δόκιμο να θεωρηθεί η προστιθέμενη αξία του ΠΕΠ ιδιαίτερα σημαντική.

Τεκμηρίωση Για την εκτίμηση της της προστιθέμενης αξίας των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ ΑΜΘ υπολογίστηκε ο λόγος της έντασης ενίσχυσης των ενταγμένων έργων στο ΠΕΠ σε σχέση με τα ενταγμένα από ομοειδείς προσκλήσεις, αξιοποιώντας δεδομένα από το ΟΠΣ για έργα κρατικών ενισχύσεων. Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

1) ΕΠ6. Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΠΣΚΕ για το ΕΔΚ στις παρεμβάσεις I και III υπήρχαν 23 ενταγμένα έργα με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης €4,42εκατ.

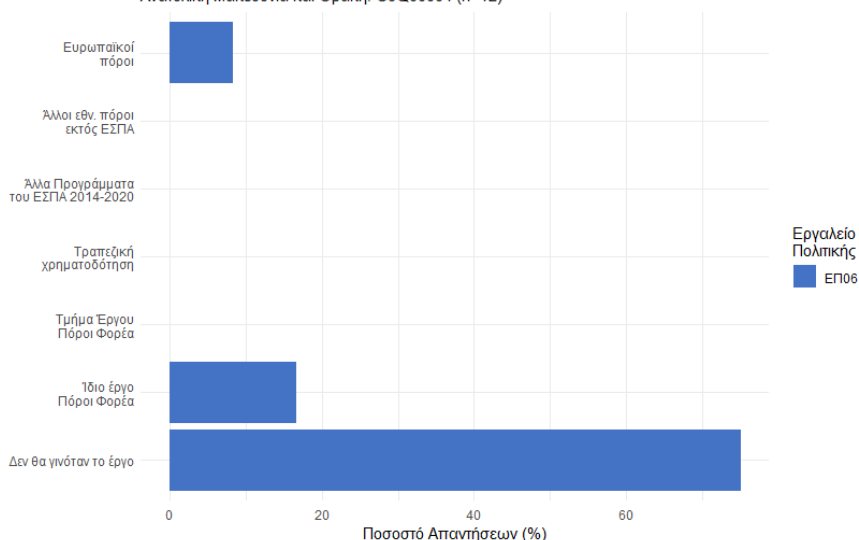
Ο δεύτερος παράγοντας που εξετάστηκε ήταν το ποσοστό των δικαιούχων που ενισχύθηκε από τις προσκλήσεις του ΠΕΠ σε σχέση με το σύνολο των δικαιούχων (μοναδικά ΑΦΜ) και από τις δύο πηγές χρηματοδότησης (ΠΕΠ και τομεακά) για ομοειδείς προσκλήσεις. Με βάση δεδομένα του ΟΠΣ, υπήρχαν 42 ωφελούμενοι μέσω των ΠΕΠ και αντίστοιχα 23 μέσω του του ΕΠΑνΕΚ.

Αφού λάβαμε υπόψη τους κοινούς ωφελούμενους από ΠΕΠ και ΕΠΑΝΕΚ, καταλήγουμε στον υπολογισμό των δύο δεικτών ως εξής:

ΕΠ	ΠΕΠ	Τομεακά	Ε2.1.1	Δικαιούχοι ΠΕΠ	Δικαιούχοι τομεακά	Ε2.1.2
ΕΠ06	6.575.627	4.734.398	58,1%	42	23	64,6%

Η έρευνα πεδίου, όσον αφορά μόνο το ΕΠ6 (βλ. επισυναπτόμενο γράφημα), οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το 75% των ωφελούμενων δεν θα υλοποιούσαν την επένδυση αν δεν υπήρχε το Πρόγραμμα .

Τι θα γινόταν αν δεν υπήρχε το ΠΕΠ;
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη: G3Q00004 (n=12)

Επιπτώσεις

Αξιολογικό Ερώτημα ΣΤ1. Σε ποιο βαθμό οδήγησαν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ στα αναμενόμενα άμεσα και μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα;

Επίδοση ●

Βασικά ευρήματα Τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου αφορούν μόνο το ΕΠ6. Τα αναμενόμενα άμεσα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί σε ποσοστό 78% των έγκυρων απαντήσεων, ενώ αντίστοιχα τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί ή αναμένεται να επιτευχθούν σε ποσοστό 94% των έγκυρων απαντήσεων.

Τεκμηρίωση Η έρευνα πεδίου απευθύνθηκε σε συνολικά 48 ωφελούμενους 41 για το ΕΠ6, 4 για το ΕΠ3 και 3 για το ΕΠ14. Απάντησαν 12 ωφελούμενοι για το ΕΠ6 και το δείγμα θεωρείται επαρκές.

Ως έγκυρες απαντήσεις θεωρούνται εκείνες που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως «Μη εφαρμόσιμη» για κάθε υποερώτημα.

Ο βαθμός επίτευξης κάθε άμεσου αποτελέσματος κυμάνθηκε από 50% (PI6Q04) έως 92% (PI6Q01, PI6Q02). Ο δείκτης ΣΤ.1.1.1 υπολογίστηκε για το ΕΠ6 σε 88%.

Ο βαθμός επίτευξης κάθε μεσοπρόθεσμου αποτελέσματος κυμάνθηκε από 8% (PI6Q16) έως 78% (PI6Q20). Ο βαθμός αναμονής επίτευξης κάθε μεσοπρόθεσμου αποτελέσματος κυμάνθηκε από 11% (PI6Q20) έως 91% (PI6Q24, PI6Q25). Ο δείκτης ΣΤ.1.1.2 υπολογίστηκε για το ΕΠ6 σε 94%.

Ως προς τα ποιοτικά στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή του ΕΠ6 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, τα δύο υποερωτήματα που σχετίζονται με άμεσα αποτελέσματα και θεωρήθηκαν ως μη εφαρμόσιμα είναι:

- Βελτίωση των ερευνητικών δεξιοτήτων του φορέα (PI6Q03).
- Πρόσληψη νέων επιστημόνων ή ερευνητών (PI6Q04).

Αντίστοιχα, τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα που χαρακτηρίστηκαν πιο συχνά ως μη εφαρμόσιμα ήταν με φθίνουσα σειρά τα:

- Αύξηση κερδών λόγω εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων του έργου (PI6Q22).
- Μείωση λειτουργικών εξόδων λόγω εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων του έργου (PI6Q23).
- Εξασφάλιση χρηματοδότησης για την περαιτέρω βελτίωση των αποτελεσμάτων του έργου (PI6Q18).
- Οι νέοι ερευνητές που προσελήφθησαν στο πλαίσιο του έργου εξακολουθούν να εργάζονται για τον Φορέα (PI6Q20).

Τα παραπάνω, υπό το πρίσμα του ΕΠ6 σημαίνουν ότι η πλειοψηφία των έργων στην ΠΑΜΘ αφορούσε σε ανάπτυξη νέων προϊόντων ή υπηρεσιών που παρουσιάστηκαν και εκτός της εγχώριας αγοράς.

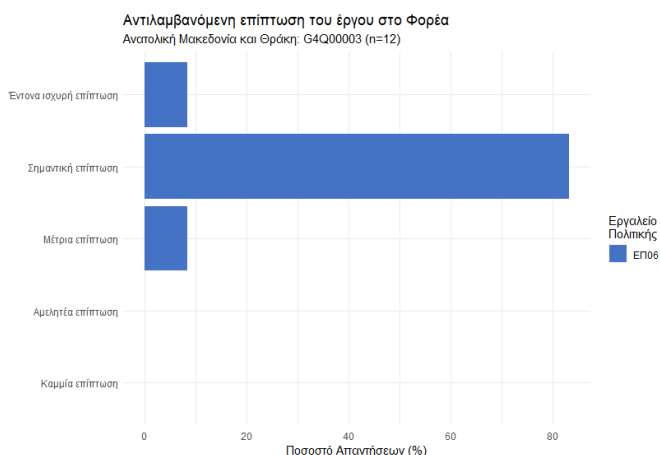
Αξιολογικό Ερώτημα ΣΤ2. Σε ποιο βαθμό αναμένεται να οδηγήσουν οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ σε διατηρήσιμες επιπτώσεις;

Επίδοση

Βασικά ευρήματα Το παρόν αξιολογικό ερώτημα θα απαντηθεί μέσω focus group σε επόμενη φάση του έργου αφού ληφθούν υπόψη τα ευρήματα του ΣΤ1 ανά εργαλείο πολιτικής στο σύνολο της χώρας.

Τεκμηρίωση Το μοναδικό μέχρι στιγμής εύρημα που θα πρέπει να εκτιμηθεί σε επόμενη φάση του έργου είναι ό,τι, βάσει της έρευνας πεδίου, οι ίδιοι οι ωφελούμενοι καταγράφουν μέτρια έως έντονα ισχυρή επίπτωση (βλ. επισυναπτόμενο γράφημα). Σε ποσοστό 83% μάλιστα, η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως ισχυρή. Βάσει των

απαντήσεων, η επίπτωση είναι σημαντική καθώς υπήρξε ανάπτυξη τεχνογνωσίας, τεχνολογική και εμπορική ανάπτυξη των φορέων, ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ενώ τα έργα αποτελούν και βάση για συνέχεια στην έρευνα στο μέλλον.

**Αξιολογικό
Ερώτημα**

ΣΤ3. Σε ποιο βαθμό οι δράσεις έξυπνης εξειδίκευσης που ενισχύθηκαν από τα ΠΕΠ ήταν συμβατές με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας;

Επίδοση

**Βασικά
ευρήματα**

Η κατανομή της δημόσιας δαπάνης για δράσεις υποστήριξης της ΠΣΕΕ στις 5 περιφερειακές ενότητες της ΠΑΜΘ εμφανίζεται καλά συσχετισμένη τόσο με τη χωρική κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας όσο και με την πληθυσμιακή κατανομή. Ο δείκτης Gini για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης στις Π.Ε. είναι 0,11 και αυξάνεται σε 0,12 όταν ληφθεί υπόψη η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας και σε 0,15 όταν ληφθεί υπόψη η πληθυσμιακή κατανομή. Οι δύο τελευταίες τιμές συνιστούν εξαιρετική επίδοση θα μπορούσε να ερμηνευτεί από το γεγονός ότι οι πέντε προσκλήσεις του ΕΠ6 απευθύνονται σε όλους τους κλάδους που θεωρούνται σχετικοί με την ΠΣΕΕ για όλη την ΠΑΜΘ.

Τεκμηρίωση Βλέπε ενότητα «Συγκεντρωτικά» στο πρώτο μέρος της παρούσας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αποτελεσματικότητα: Η αρχική υποστήριξη του JRC στη διαδικασία σχεδιασμού του ΠΣΕΕ επίδρασε στην εξειδίκευση των προσκλήσεων του που συνάδουν με την Επενδυτική Προτεραιότητα 1(β) και κάλυψε την απουσία εξειδίκευσης της ΔΕΑ σε ύστερα βήματα. Ωστόσο, η πραγματικότητα της εφαρμογής της RIS3 ήταν πολύ κατώτερη του αναμενόμενου, τόσο σε επίπεδο ενεργοποίησης των δράσεων που είχαν προβλεφθεί, όσο και σε επίπεδο χρονισμού.

Η συσχέτιση των δεικτών αποτελέσματος με την υλοποίηση των έργων του ΠΕΠ είναι αδύνατη λόγω του μικρού χρηματοδοτικού μεγέθους του ΠΕΠ και κατά πάσα πιθανότητα οι επιτευχθείσες τιμές δεν θα επηρεάζονταν σημαντικά χωρίς την ύπαρξή του. Ο αριθμός των μοναδικών ωφελούμενων είναι 42, και χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα χαμηλός. Σημαντικό ρόλο σε αυτό έχει το γεγονός ότι στον ΘΣ1 ο ανώτατος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός είναι ιδιαίτερα μικρός, ώστε εταιρίες αιχμής που τροφοδοτούν τους εν λόγω δείκτες να μετέχουν σε αυτές.

Χρονικά υπήρχαν παράγοντες που συνέβαλαν στην καθυστέρηση της ενεργοποίησης των δράσεων υποστήριξης της RIS3 από το ΠΕΠ όπως: (α) η αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων (N4412/2016) και η ανάγκη προσαρμογής σ' αυτό, (β) η αναμονή αποσαφήνισης/νομοθέτησης επιλογής του ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης κρατικών ενισχύσεων στα ΠΕΠ και (γ) η αναμονή της απλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Από την άλλη δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι υπήρξε αδυναμία ενεργοποίησης της Επ.Π. 1(α) γεγονός που σχετίζεται σύμφωνα με την ΕΥΔ ότι απουσίαζε (δεν κατάφερε να δημιουργηθεί) ο προβλεπόμενος φορέας διοίκησης και διαχείρισης της ΠΣΕΕ και η εργασία αυτή ανατέθηκε καθ' υπέρβαση στην ΕΥΔ, η οποία εξασφάλισε (ορθά σύμφωνα με τις αρμοδιότητες και δυνατότητες της) την υλοποίηση του μέρους του προγράμματος χωρίς να επεκταθεί σε διερεύνηση περεταίρω ενεργοποίησης.

Αποδοτικότητα: Έχοντας υπόψη τον επανασχεδιασμό και την ανακατανομή των πόρων που προκάλεσε η ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της COVID-19 (και οδήγησε σε μείωση π/υ του ΘΑ κατά 50%) η υλοποίηση ως προς τον ΘΣ1 υπήρξε ικανοποιητική. Δεν ισχύει αυτό για τον ΘΣ3. Δεν υπήρξε κάποιου είδους συνέργεια μεταξύ των εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν προς υποστήριξη της RIS3 στην ΑΜΘ με αντίστοιχα εργαλεία πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (απουσία διακυβέρνησης), ωστόσο εσωτερικά υπήρξε σημαντική συνέργεια των εργαλείων 3 και 14 με τους στόχους και την υλοποίηση των ΟΧΕ-BAA (κυρίως στις περιοχές της Δράμας και την Αλεξανδρούπολης).

Θα πρέπει επίσης να σχολιαστεί ότι η επιλογή δημοσίευσης ξεχωριστών ανά κλάδο προσκλήσεων στον ΕΠ6, φαίνεται ότι δεν επηρέασε το αποτέλεσμα και διευκόλυνε διαχειριστικά την ΕΥΔ, ωστόσο αυτό είναι μάλλον απόρροια των χαμηλών στόχων καθώς στο πλαίσιο των τεσσάρων πρώτων προσκλήσεων εντάχθηκαν από 2 ως 4 έργα σε κάθε μία. Ενδεχόμενος μια τέτοια πρακτική θα είχε αντίθετο αποτέλεσμα σε μεγαλύτερου προϋπολογισμού (και αριθμού προτάσεων / εντάξεων) προσκλήσεων.

Συνοχή. Ως προς τη χρονική διάσταση, υπήρξαν μικρές επικαλύψεις μεταξύ ομοειδών εργαλείων πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν από το ΠΕΠ και το ΕΠΑνΕΚ, ωστόσο σε μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό οι επικαλύψεις αυτές ήταν πρακτικά περιορισμένες λόγω του κλαδικού χαρακτήρα των προσκλήσεων του ΠΕΠ.

Συνάφεια. Μέσω του ΠΕΠ ΑΜΘ ενεργοποιήθηκαν 3 από τα 9 αρχικά προβλεπόμενα εργαλεία πολιτικής (30%), με μερική μόνο συνεισφορά στις ανάγκες 3 από τους 8 ειδικούς στόχους του ΠΕΠ. Η συνολική αναλογία έργων προς υποστήριξη της RIS3 προς το σύνολο των ενταγμένων στους Θεματικούς Στόχους 1, 2, 3 και 8 είναι μόλις στο 11,01% και η αντίστοιχη της δημόσιας δαπάνης ανέρχεται σε 10,41%. Το αποτέλεσμα κρίνεται ως ανεπαρκές όσον αφορά την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών που αναφέρονται στη RIS3.

Προστιθέμενη αξία. Για περισσότερο από το 85% των έργων των εργαλείων πολιτικής που υλοποιήθηκαν από το ΠΕΠ ΑΜΘ υπήρχαν αντίστοιχες προσκλήσεις από τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα.

Ωστόσο η έρευνα πεδίου επιβεβαιώνει ότι πάνω από το 75% των ωφελούμενων δεν θα προχωρούσαν στην επένδυση αν δεν υπήρχε το ΠΕΠ ΑΜΘ. Σύμφωνα με την ΕΥΔ αυτό οφείλεται στους καλύτερους όρους των προσκλήσεων του ΠΕΠ. Δεν καταβλήθηκε κάποιου είδους προσπάθεια κατά την υλοποίηση της RIS3 προς την κατεύθυνση του σχεδιασμού και της υλοποίησης δράσεων ειδικά σχεδιασμένων για τις ειδικές ανάγκες του περιφερειακού οικοσυστήματος καινοτομίας.

Βαθμός επίτευξης άμεσων και μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα αναμενόμενα άμεσα αποτελέσματα για ένα από τα τρία εργαλεία πολιτικής που ενεργοποιήθηκαν έχουν επιτευχθεί σε ποσοστό 78%. Αντίστοιχα, τα αναμενόμενα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα έχουν επιτευχθεί ή αναμένεται να επιτευχθούν σε ποσοστό 94%.

Χωρική κατανομή σε επίπεδο περιφερειακών ενοτήτων. Η κατανομή της δημόσιας δαπάνης για δράσεις υποστήριξης της RIS3 στις 5 περιφερειακές ενότητες της ΑΜΘ παρουσιάζει ισορροπία στο βαθμό που τα μεγέθη της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας και της πληθυσμιακής κατανομής στην ΑΜΘ διαθέτουν σχετικά χαμηλές αποκλίσεις, άλλα και στο γεγονός ότι οι κλαδικές εξειδικεύσεις που ελήφθησαν στο σχεδιασμό του ΕΠ6 καλύπτουν συνολικά τις τοπικές εξειδικεύσεις της παραγωγής. Ο δείκτης Gini για την κατανομή της δημόσιας δαπάνης στις Π.Ε. είναι 0,11 (0,125 όταν ληφθεί υπόψη η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας και σε 0,16 όταν ληφθεί υπόψη η πληθυσμιακή κατανομή). Οι δύο τελευταίες τιμές συνιστούν πολύ καλή επίδοση που οφείλεται στην ισόρροπη κατανομή στο σύνολο των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Συνεντεύξεις

Ημερομηνία: 2-11-2023

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	ΤΟΜΕΑΣ	MAIL
Γιάννης Κεσανλής	ΕΥΔ	Προϊστάμενος Μον. Α1	ikesanlis@mou.gr
Κωνσταντίνα Αθανασίου	ΕΥΔ	Μονάδα Β	kathanasiou@mou.gr
Χρήστος Πάρτσιας	ΠΤΑ	Συντονιστής	c.partsias@pta-emth.gr.

Βιβλιογραφία

ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, 2020 «Έκθεση Παρακολούθησης Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης έως 31/12/2019

ΕΥΡΩΤΕΚ, 2019, Πρώτη Αξιολόγηση ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014-2020.

Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας – Θράκης, Απρ.2015, Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας Έξυπνης Εξειδίκευσης.